

## Zajęcia fakultatywne: kierunek **SOCJOLOGIA**, rok **I**, 2022/2023

|   |                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Nazwa zajęć po polsku i angielsku                 | <b>Social exclusion and inclusion in sociology and social policy</b><br><b>Wykluczenie i włączenie społeczne w socjologii i polityce społecznej</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 2 | Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy | Andrzej Juros<br>adiunkt/doktor                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 3 | Język wykładowy                                   | <b>angielski</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 4 | Strona WWW                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 5 | Semestr                                           | <b>Letni</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 6 | Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS                | <p>Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego)<br/> <b>Konwersatorium</b> 30h, 2 ECTS<br/>           Konsultacje i zaliczenie 2h<br/>           Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 32h<br/>           Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1</p> <p>Godziny niekontaktowe (praca własna studenta)<br/>           Studiowanie literatury 10 h<br/>           Przygotowanie się do zaliczenia 18h<br/>           Łączna liczba godzin niekontaktowych 28h<br/>           Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1</p> <p>Sumaryczna liczba punktów ECTS 2</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 7 | Wymagania wstępne                                 | Brak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 8 | Opis zajęć                                        | <p>The aim of the course is to provide students with a general overview of the basic themes and issues in theories of exclusion, types of exclusion, groups at the risks of being excluded, exclusionary processes, measuring social exclusion and contemporary studies of exclusion and inclusion. The pandemic and the current Russian-induced war in Ukraine are affecting people all over the world, causing exclusion and the associated poverty. These processes require systemic solutions going beyond the area of a specific region or state.</p> <p><b>Key challenges</b></p> <p>In 2017, there were 4.4 million fewer people living at risk of poverty or social exclusion in the EU, compared to pre-crisis levels in 2008. This represents a decline of more than 10 million since this number peaked in 2012.</p> <p>This is still above the target set out in the Europe 2020 strategy, but several indicators have improved, as shown by 2017 statistics:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 22.4% of the EU population are at risk of poverty or social exclusion – this includes 24.9% of all children in Europe, 23.3% of women, 18.2% of those over 65</li> <li>• 6.7% of all Europeans still live in severe material deprivation, though their number has significantly decreased</li> <li>• 17% of Europeans live on less than 60% of their country's median household income</li> <li>• 9.3% of Europeans live in households where no one has a job</li> </ul> <p>However, EU citizens have not benefitted from the economic recovery equally.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• On average, the richest 20% EU households earn five times more than the poorest 20% households</li> <li>• Fewer people live in jobless households, but their poverty level remains high or is increasing, reaching around 60% in the EU</li> <li>• The share of working poor is increasing in a number of Member States, reaching 9.6% in the EU</li> </ul> |

|    |                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 30.1% of people with disabilities in the EU were at risk of poverty or social exclusion, compared to 20.9% of people without disabilities</li> <li>• Welfare systems in different EU countries are not equally effective. The best system reduced the risk of poverty by 57%, the least effective by 16% (the EU average is 34%)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 9  | Zakres tematów                                          | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Before modern concept of social exclusion – Poverty</li> <li>2. Marginalisation, social Exclusion: dimensions, forms, causes</li> <li>3. Unemployment and the Rise of Exclusion</li> <li>4. Tackling social exclusion in US: The inclusion paradigm (Government Assistance and Inclusion Programs)</li> <li>5. Social inclusion and the fight against poverty in UE (Assistance and Inclusion Programs)</li> <li>6. The contribution of the (new) social economy: Tackling social exclusion in Europe.</li> <li>7. European Platform against Poverty and Social Exclusion</li> <li>8. Co-operative and voluntary initiatives</li> <li>9. Measuring poverty and social exclusion index</li> <li>10. Explaining poverty: The sociological debate</li> <li>11. The dynamics of poverty</li> <li>12. The feminization of poverty</li> <li>13. United Nations assistance and inclusion programs (Leaving no one behind)</li> <li>14. Non-governmental organizations as a partners of the Department of Public Information (DPI - UN) since its creation in 1947.</li> <li>15. Government Assistance and Inclusion Programs in Poland</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 10 | Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą) | <p><b>Literatura podstawowa</b></p> <p>Defourny, J., Favreau L., Laville, J.-L., (2001), Introduction to an International Evaluation”, in: Spear, R., Defourny, J., Favreau, L. and Laville, J.-L. (eds), Tackling social exclusion in Europe. The contribution of the social economy. Aldershot: Ashgate Publishing Ltd, pp.3-28.<br/> <a href="http://base.socioeco.org/docs/ang2.pdf">http://base.socioeco.org/docs/ang2.pdf</a></p> <p>Giddens A. (2004). Sociology 6th Edition (Poverty, social welfare and social exclusion)</p> <p>Spear, R., Defourny, J. Laville J.-L., Local Community Involvement A Handbook for Good Practice<br/> <a href="https://courses.lumenlearning.com/boundless-sociology/chapter/poverty/">https://courses.lumenlearning.com/boundless-sociology/chapter/poverty/</a></p> <p><b>Literatura uzupełniająca</b></p> <p>Poverty and Social Exclusion. Report, Special Eurobarometer 355, Brussels December 2010 (Directorate-General for Employment, Social Affairs and Equal Opportunities - DG EMPL)</p> <p>Szarfenberg, R. (2019), <i>EU Social Inclusion Policy Implementation in Poland 1989-2018</i>, w: Ingrid Fyelling, Elena Loreni Baciú, Janne Irén Paulsen Breimo (eds.), <i>EU Social Inclusion Policies in Post-Socialist Countries: Top-Down and Bottom-Up Perspectives on Implementation</i>, Routledge, 2019.</p> <p>Szarfenberg, R. (2019), <i>ESPN Thematic Report on National strategies to fight homelessness and housing exclusion. Poland</i>, European Commission, 2019.</p> <p>ESPN First Response to the European Flagship Platform against Poverty and Social Exclusion: A European Framework for social</p> |

|    |                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                             | and territorial cohesion, EUROPEAN ANTI-POVERTY NETWORK, January 2011 - <a href="https://www.eapn.eu/eapn-first-response-to-the-european-flagship-platform-against-poverty/">https://www.eapn.eu/eapn-first-response-to-the-european-flagship-platform-against-poverty/</a> Ramón Peña-Casas, Dalila Ghailani, Slavina Spasova and Bart Vanhercke (Eds)(2019), In-work poverty in Europe: A study of national policies, Brussels: European Commission (European Social Policy Network - ESPN) - <a href="https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=21240&amp;langId=en">https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=21240&amp;langId=en</a>                                                                                                                         |
| 11 | Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych | Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska dotyczące z zakresu subdyscyplin socjologicznych oraz pozostałe szczegółowe zagadnienia społeczne (K_W02) P6U_W P6S_WG<br>Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę socjologiczną w warunkach przewidywalnych i wymagających niestandardowych rozwiązań (K_U01) P6U_U P6S_UW<br>Potrafi dyskutować na tematy społeczne i krytycznie oceniać stanowiska innych dyskutantów (K_U06) P6U_U P6S_UK                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 12 | Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)      | K_W02: <b>ćwiczenia i zadania</b> - Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane procesy, zjawiska z zakresu ubóstwa, wykluczenia społecznego i inkluzji ich odniesienie do zagadnienia społeczne (K_W02 P6, U_W P6S_WG)<br>K_U01: <b>studium zagadnienia</b> - Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę socjologiczną dotyczącą wykluczenia i inkluzji społecznej w warunkach przewidywalnych i wymagających niestandardowych rozwiązań (K_U01, P6U_U P6S_UW)<br>K_U06: <b>udział w dyskusji, aktywność</b> - Potrafi dyskutować na tematy dotyczące ubóstwa, wykluczenia społecznego i inkluzji oraz krytycznie oceniać stanowiska innych dyskutantów (K_U06, P6U_U P6S_UK)                                                                                              |
| 13 | Metody dydaktyczne                                                          | <b>Efekty wiedzy</b><br>metoda dydaktyczna – wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, indywidualna lektura literatury przedmiotu<br>weryfikacja: praca pisemna, aktywne uczestnictwo w zajęciach<br><b>Efekty umiejętności</b><br>metody dydaktyczne – wykład konwersatoryjny, dyskusja<br>weryfikacja - praca pisemna, obserwacja aktywności studentów<br><b>Efekty kompetencji społecznych</b><br>metody dydaktyczne – dyskusja, analiza przypadków<br>weryfikacja – obserwacja pracy i aktywności studentów podczas zajęć, bieżąca informacja zwrotna                                                                                                                                                                                                           |
| 14 | 1 Metody oceniania<br>2 Kryteria oceniania                                  | <b>(1) Metody oceniania</b><br>1) Zaliczenie na ocenę w formie pracy pisemnej.<br>2) Odpowiedź na 3 pytania (odpowiedź pełna – ocena bardzo dobra, odpowiedź znacząca prawidłowa - ocena dobra, odpowiedź satysfakcjonująca – ocena dostateczna). Student musi udzielić odpowiedzi na wszystkie trzy pytania.<br><br><b>(2) Kryteria oceniania:</b><br><b>Wiedza</b><br>Ocena 2 (ndst) – student nie potrafi nazwać i opisać podstawowych mechanizmów regulujących postawy i zachowania społeczne, nie zna socjologicznych koncepcji je wyjaśniających, nie zna najważniejszych pojęć oraz perspektyw właściwych dla dyscypliny<br>Ocena 3 (dst) – student w ograniczonym stopniu (nie w pełni) nazywa i opisuje podstawowe mechanizmy regulujące wykluczeniem i inkluzją |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>społeczną, zna wybrane socjologiczne koncepcje je wyjaśniające, zna wybrane pojęcia oraz perspektywy właściwe dla dyscypliny (min. 50%)</p> <p>Ocena 4 (db) – student poprawnie nazywa i opisuje podstawowe mechanizmy regulujące wykluczeniem i inkluzją społeczną, zna większość socjologicznych koncepcji je wyjaśniających, zna większość pojęć oraz perspektywy właściwe dla dyscypliny (min. 65%)</p> <p>Ocena 5 (bdb) – student dokładnie nazywa i wyczerpująco opisuje podstawowe mechanizmy regulujące wykluczeniem i inkluzją społeczną, zna większość socjologicznych koncepcji je wyjaśniających, zna większość pojęć oraz perspektywy właściwe dla dyscypliny (min. 75%).</p> <p><b>Umiejętności</b></p> <p>Ocena 2 (ndst) – student nie posiada elementarnych umiejętności obserwacji i interpretacji zjawisk i sytuacji społecznych, nie potrafi odnieść ich do problematyki rodziny, nie potrafi dostrzegać mechanizmów psychologicznych w zachowaniach i postawach innych oraz sytuacjach społecznych</p> <p>Ocena 3 (dst) – student w ograniczonym stopniu posiada umiejętności obserwacji i interpretacji zjawisk i sytuacji społecznych, z trudem potrafi je odnieść do problematyki rodziny, potrafi dostrzegać wybrane mechanizmy psychologiczne w zachowaniach i postawach innych oraz sytuacjach społecznych.</p> <p>Ocena 4 (db) – student posiada umiejętności obserwacji i interpretacji zjawisk i sytuacji społecznych, poprawnie potrafi je odnieść do problematyki ubóstwa, potrafi poprawnie dostrzegać mechanizmy socjologiczne odpowiedzialne za procesy wykluczenia i inkluzji społecznej.</p> <p>Ocena 5 (bdb) – student w pełni posiada wysokie umiejętności obserwacji i interpretacji zjawisk i sytuacji społecznych, poprawnie potrafi je odnieść do problematyki rodziny, potrafi dostrzegać mechanizmy socjologiczne odpowiedzialne za procesy wykluczenia i inkluzji społecznej. Potrafi reflektować działanie własne oraz innych w sytuacjach społecznych.</p> |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|